وەرزی کۆچی پەناهەندەکان بەرەو باشوور .. ئەکرەم سەعید

نە(ئێمە تۆمان دەوێت) بۆ (ئێمە تۆمان ناوێت) *

بەهاتنی ترامپ و ستافەکەی بۆ نێو کۆشکی سپی لە ئەمەریکادا، دونیا هەندەی دی ئاڵۆزو پڕ لە کێشە بووە. بەتایبەتی دەربارەی کەیسی پەناهەندەکان کە مۆڵەتی مانەوەی فەرمییان نییە، مامەڵەی دەزگاکان لەتەکیان هاوشێوەی مامەڵەیە لەتەک تاوانباراندا، تا ئەو ڕادەیەی هەواڵ وایە بەشێک لەو پەناهەندانە بگوازرێنەوە بۆ بەندیخانەی"گوانتانامۆ" کە جێگای تاڵیبان و داعیشییەکان بوو.

هەڵبەتە ئەمە سەرەتای شەپۆلی دیپۆرتکردنەوەی پەناهەندەکانە، کە هێشتا شێوازێکی نەرمە، و ساڵانێکە لە بەریتانیا و سوید،، هتد، ئەم جۆرە سیاسەتە پەیڕەو دەکرێ، بە تایبەتی لە سوید هانی پەناهەندەکان دەدرێ بە گفتی بەخشینی بڕێک پوڵ، واز لە مۆڵەتی نیشتەجێبوون و پاسپۆرتەکانیان بهێڵن و بگەڕێنەوە بۆ نیشتمانی یەکەمی خۆیان. بێگومان چەند ساڵی دی ژینگەی ئابووری و سیاسی و نائەمنی نێو سوید و ئەوروپا، بەشێک لە پەناهەندەکان ناچار دەکات بە کۆچ بەرەو وڵاتانە کە لێوەی هاتوون، کە بەزۆری دەکەوێتە ئاسیاو ئەفەریکا و ئەمەریکای لاتین، واتە وڵاتانی باشووری گۆی زەوی.

هۆکاری دەرکردنی پەناهەندەکان وەک ڕواڵەت، زاڵبوونی باڵی ڕاستڕەوی توندڕەوە بەسەر فکر و سیاسەتی کۆمەڵگەو حکوماتەکانیاندا، بەڵام لەڕاستیدا بنەمای ئەم دیاردەیە هەلومەرجی ئابووری جیهانی و قەیرانەکانی سەرمایەدارییە، کە لێرەدا هەرچی پەیوەندی بە پەناهەندەکانەوە هەیە لە (ئێمە تۆمان دەوێت) بۆ (ئێمە تۆمان ناوێت)ی کردووە بە ڕێگا چارەی سەرمایەی دڕندە بۆ چارەسەری قەیرانەکانی.

زیاد لە شەست ساڵ لەمەو پێش لە سوید بە خۆشییەوە پێشوازییان لە هاتنی یەکەم شەپۆلی پەناهەندەکانی کارکردنی(یۆنانی و ئیتاڵی) دەکرد، لە نەوەدەکان بەدواوە پەناهەندەی(ئێراق، ئێران، سومال، بۆسنیە، ئەفگانستان، هتد) ژمارەیان لە زیادبوون بوو. هەڵبەتە دیمەنێکە هاوشێوەیە لە وڵاتانی ڕۆژئاوای ئەوروپا و ئەمەریکا.

ئەو خولە لە گەشەی سەرمایەداری هێشتا کارگەکان، بەشەکانی کەرتی خزمەتگوزاری سەرمایە پێویستی بە هێزیکار بوو، وە پەناهەندەکان دەیانتوانی ئاستی پێویست لە(سوپای یەدەکی هێزیکار/ بێکاران) لە

ڕێژەکی گونجاو بۆ قازانجی سەرمایە ڕابگرن، بۆیە(ئەمە تەمان دەوڵەت) دیمەنی گشتی سەرمایەداری ئەو ساڵانە بوو.
بە گەشەکردنی ئامرازەکانی بەرھەمھێنان"ڕۆبۆرت و تەکنەلۆژیای زانیاری و ئامێری خۆبزوێن" لەم چەند ساڵانەی دوواییدا، وە بەھۆی قەیرانی سەرمایە کە ئیفلاسی زۆرێک لە کارگەکان و کەرتی خزمەتگوزاری دەرئەنجامی بووە، ڕێژەی بێکاری ڕووی لە ھەڵکشانە، بەتایبەتی چەند ساڵی ئایندەی نزیک، فرسەتی کار کەم دەبێتەوە.
بۆیە بە کورتی ئەم ھۆکارانە ئابوورییانە لە پاڵ ژینگەی فکری و سیاسی دژی پەناھەندەکان، دیمەنێکی لە بەشێکی زۆری وڵاتانی سەرمایەداریدا کردەتە:(ئەمە تەمان ناوەت).

- **گەردەلولی ڕاستڕەوی بەسەر جیھاندا**

دوای ھاتنی ترامپ و سەرکەوتنی"ڕاستڕەوەکان/ موحافزین"لە ئەڵمانیادا، جیھان ڕەنگی شین دەپۆشێ / ١. ھەڵبەتە لە بەشێکی جیھاندا(ھیندستان، ڕۆژھەڵاتی ناوەڕاست، سوید، ئەرجەنتین،، ھتد) ساڵانێکە ڕاستڕەوەکان حوکم دەکەن.
بۆرژوازی دونیا بەلای ڕاستدا وەردەچەرخێنێ، و سیستەمی یەک قوتبی دەبێ بەسیستەمی فرە قوتبی، ستافی فەرمانڕەوایەتی و گوتاری ئایدۆلۆژی و سیاسی لیبڕالی گۆڕاوە بە گوتار و ستافی کۆنەپارێزی ئایینی و نەژاد پەرستی و ناسیۆنالیستی.
تۆبی ویلکینسن لە کتێبی(سەرھەڵدان و داڕمانی میسری کۆن)دا باس لەوە دەکات کە میسرییە کۆنەکان چەمکی "دەوڵەت-نەتەوەیان" داھێنا کە تا ئێستاش زاڵە بەسەر ھەسارەکەماندا.
پاشکان ئامرازەکانی وەک:(پۆلیس، دژایەتی بێگانە و سەرکوتکردنی دەندانەی ناڕەزایەتییەکان)یان بەکارھێناوە بۆ چەسپاندنی دەسەڵاتیان.
کەواتە فۆبیا لە بێگانە، و ڕق و کینە بەرامبەر بێگانە، دوژمنایەتیکردنی ئەو خەڵکانەی کە لە ئێمە ناچن و لە ئەسڵدا پەناھەندەن، ئەم ھەست و ھۆشە کە ساڵانێکە کێشەیەکی بەرچاوە لە مەیدانی سیاسی جیھانی ئەمڕۆدا، دیاردەیەکە ھەبووە لە کۆمەڵگە دێرینەکانی سەردەمی کۆنی میسر، چین، ھیندستان،، ھتد .
جیاوازییەکە لەوەدایە کە لەسەردەمی دێریندا پەرستگاکانی ئایینەکانی دەسەڵات، ھانی خەڵکیان دەدا کە ڕقیان لە بێگانەکان بێت و دژایەتیان بکەن، بەناوی ئەوەی ئەو غەریبانە لە ئێمە ناچن و ھەڵگری ئایینی ئێمە نین و

دەوڵەتەکەمان تێک دەدەن، بەڵام ئەمەکە لە سەردەمی سەرمایەداریدا، ئەحزابەکانی بۆرژوازی ڕاستڕەو و ناسیۆنالیست هەمان وەزیفەی پەرستگاکان جێبەجێ دەکەن.
(دژایەتی بێگانە و پەناهەندەکان)ڕۆڵێکی گەورە دەبینن لە پارچەپارچەکردنی یەکێتی چینی کرێکاران و فریودانیان، ئەمە ئاسانکاری دەکات بۆ سەپاندنی هەژموونی دەسەڵاتی سەرمایە بەسەر خەڵکیدا، و کاتێ خەڵکی چوونە ژیر سیاسەت و هۆشی بۆرژوازەکان، ئیدی وەک ئەو مانگایەیان لێ دێ کە چەقۆی قەسابەکە دەلێستێتەوە.

- گەمەی سیاسی بۆرژوازەکان و تاوانبارکردنی قوربانییەکان

لە کاتێکدا(تەقەکەری قوتابخانەکەی شاری ئۆریبرۆ لە وڵاتی سوید"ڕیکارد ئەندەرسەن")هیچ جیاوازی نەدەکرد لە نێوان(موسڵمان، مەسیحی، یەهودی، بودی و کەمەنیستی، کوردی، عەرەبی، تورکی،، هتد، کار دەکەیت یان بە کۆمەکی سۆسیال دەژیت؟)، چونکە بکوژ لە قوربانییەکانی نەدەپرسی تۆ کێیت؟ بەڵکو ئەو هاتووە پەناهەندەکان بە گشتی کۆکوژی بکات، مشتومڕێک لە نێو خەڵکیدا زیادی کردووە:
کە داخۆ تندوتیژی و زیادبوونی ئیسلامی سیاسی و ڕەگەزپەرستی خەتای کێیە؟!.
ساڵەکانی نەوەدەکان و دووهەزارەکان باڵی لیبڕالیسمی نوێ لەژیر ناوی کۆمەڵگەی فرە کەلتووری، کۆمەکی ئیسلامییەکانیان دەکرد تا گەشە بکەن(مزگەوت بۆ کۆمەکی تورکیا و سعودیە و،، هتد، دروست دەکرا، تەکیەی سونی و شیعە، قوتابخانەی خوێندنی قورئان و،، هتد، کەنیسەی ئینجیلی و پەرستگای بودی زیادی دەکرد)، ئەمە لە وڵاتێکدا کە دەوڵەت بە حیساب بە دەستور سیکولاریستە و کۆمەکی هیچ لایەنێک و گورپێکی ئایینی ناکات و، خوێندن دەبێ نیشتمانی بێت نەک ئایینی گروپێک.
دوای ئەوەی ئەم دیاردانە زیادی کرد، کە خۆشیان باشیان دەزانی کە بەرپرچەکەی زیادبوون و گەشەی بیروباوەڕی ڕاستڕەوی توندڕەو و ڕەگەزپەرستییە لە کۆمەڵگەدا، ئەمەکە خەتای ئەو پشێوی و تیرۆرانەی ڕوودەدەن، دەخەنە ئەستۆی قوربانییەکان-(پەناهەندەکان).
بە هەر دوو دیوەکەیدا: بە بڕوابوون بە ململانێی شارستانیەکان یان بە دیالۆگی شارستانیەکان، بە بڕوابوون بە کۆمەڵگەی فرەکولتوری یان کۆمەڵگەی تاککولتوری ئەمە لە نێو ژوورەکانی فکرو پراکتیکی بۆرژوازیدا دەسوڕێنەوە، وە ئەم هۆشیارییە کە لە ئەسڵدا هۆشیاری چینی بۆرژوازییە، ئەمەش لە

کۆمەڵگەدا هەژموونی هەیە.
ئەحزابە بۆرژوازەکان ئەژدەهایەکی فرە سەرن

فاشیسم لە ئەوروپای ئەمڕۆدا لە ئەژدیهایەکی چەند سەر دەکات. سۆشیالیزمەکان یەکەم دەستە بوون کە چونە جەنگی ئەم ئەژدەهایەی وا ڕۆژ دوای ڕۆژ گەورە دەبێت، ئەما سۆشیالیزمەکان یەک ڕەوت و یەک بۆچوون نین. چەپی سونەتی و چەپی نوێی ئەوروپی مارانگازی ڕاسیزمن، بۆیە شەڕ لەتەک ئەم سەرەی ئەژدیهاکە دەکەن و ئیسلامی سیاسی چاو لێ ناکات وەک بەشێک و سەرێکی ئەژدیهاکە، بەشێکی دی مارکسیزمە پەناهەندەکانن، ئەوانەی مارانگازی فاشیزمی ئیسلامی سیاسین، بۆیە پەلاماری ئەو سەرەی ئەژدیهاکە دەدەن کە ئیسلامی سیاسیە و چاو لە سەرتاپای ئەژدیهاکە و سەرەکانی دی نادەن. ئەم دەردە تاک بینیە نموونەیمان هەیە لە مێژووی بزووتنەوەی سۆشیالیسمیدا. بۆ نموونە لە بەرامبەر مەترسی شۆفینزمی نەتەوەیی، بەشێک لە سۆشیالیزمەکان تەنها شۆفینزمی نەتەوەی سەردەستیان دەبینی، بە پێچەوانەشەوە بەشێکی دی لە سۆشیالیزمەکان تەنها شۆفینزمی نەتەوەی ژێردەستیان بە مەترسی لە قەڵەم دەدا. نەبوونی سیاسەتێکی سۆسیالیستی دژی فاشیزم، تا خەڵکی بتوانێ بچێتە جەنگێکی وشیارانە لەتەک هەموو سەرەکانی ئەژدیهای فاشیزم، کەم و کورتییەکی ترسناکی تیئوری و سیاسیە کە بە زیانی گەورە لەسەر یەکیەتی و بەرژەوەندی چینی کرێکاران تەواو دەبێت.

١/ ڕەنگی شین؛ ڕەنگی ئەحزابی موحافزینی بۆرژوازییە.
٢/ لە گریکی کۆن بەو خەڵکانەی کە زمانی گریکیان نەزانیوە گتووە (بەربەر – barbarus) بەمانای دڕندە و وەحشی.

رێکەوتنی ئەمریکا و روسیا..

نوری بەشیر

ئۆکرانیاو چەند راستیەک لە قەیرانی سەرمایەداری!

ئەو سیاسەت و بەرنامانەی ئەمریکاو سەرۆکە نوێکەی دۆناڵد ترەمپ، بانگەشەی بۆدەکات، لەوانە دروشمی "دوبارە ئەمریکا گەورە دەکەینەوە" یاخود" ئەمریکا لە پێش هەمووشتێکەوە"، هێرشکردنە سەر مافەکانی ژنان و نایاسایکردنی لەباربردن، هێرش بەسەر هاورەگەزخوازەکان و… ڕاگەیاندنی جەنگێکی ڕاسیستی دژی پەنەبارانو کۆچکردوان و تا دەگات بە هەڕەشەی سەپاندنی باج و گومرک بەسەر ئەو ووڵاتانەی کە مل بە سیاسەتی ئابوری ئەمریکاو کابینە ملیاردێرەکەی نادەن، یاخود هەڕەشەی کردنی کەنەدا بە ویلایەتی (٥١) هەمینی ئەمریکاو فشارخستنە سەر دانمارک بۆ فرۆشتنی گرینلاند بە ئەمریکا و داگیرکردنی نەکەندی پەنەما و… پێشنیاری کۆچی زۆرەملەی خەڵکی غەززە لەژێرناوی بنیاتنانەوەی غەززەدا و تاد… هەموو ئەمانە رەنگدانەوەی دۆخی قەیرانگرتووی سەرمایەداری ئەمریکا و شکستی دنیای تاکجەمسەری بە سەرۆکایەتی ئەمریکاو سەرهەڵدانی دنیای چەند جەمسەریە کە جێگاوێگایەکی نزمتر لەجاران بە ئەمریکا دادەنێت.
ئەم روولەخواربونەی پێگەی ئەمریکا لەوەدا خۆی بەرجەستە دەکات کە ترامپ وەکو نوێنەری سیاسی بۆرژوازی ئیمپریالیستی ئەمریکا، دوای ئەوەی کە بەماوەی (٣) ساڵ، ئەمریکاو ووڵاتانی ناتۆ، سەدان ملیار دۆلاریان خەرجی جەنگی ئۆکرانیا کرد دژی ڕوسیا و بەهەموو شێوەیەکی سەربازی و لۆجستیکی و هەواڵگری و تەنانەت ناردنی پێشکەوتوترین جۆری چەکی ستراتیژی ئەمریکا و ئەوروپی و شارەزای سەربازی هاوکاری سوپای ئۆکرانیایان کرد، کەچی ترامپ، لەپشتی هاوپەیمانەکانی لە ناتۆ و هەروەها بێ بە حسابکردن بە ئۆکرانیان و زیلینسکی سەرۆکی ئۆکرانیا، ڕاستەوخۆ دەستی بە وتوویژ کردوە بۆ کۆتاییهێنانی جەنگی ڕوسیا و ئۆکرانیا.
بێگومان زۆرێک لەمیدیا گوێ لەمستەکانی بۆرژوازی و سەرمایەداری، ترەمپ وا نیشان دەدەن کە خەڵکی ئۆکرانیا لە کوشتار و کاولکاری رزگار دەکات و کۆتایی بە جەنگ دەهێنێ و کەسایەتیەکی ئاشتیخوازەو ئەگەری ئەوە هەیە کە شایستەی خەڵاتی نۆبڵ بێت بۆ ئاشتی! هەروەکو ئەو سەرۆکەی دەناسێنن کە دۆخی ژیان و گوزەرانی خەڵکی کرێکار و کەمدەرامەتی ئەمریکا باشتر دەکات بەوەی کە ئابوری ئەمریکا باشتر دەکات و ڕێگا لە کۆچی نایاسایی دەگرێت! بەڵام راستی ڕووداوەکان

ئەوەیە کە ئەم هەنگاوانەی ترامپ و دەستەی فەرمانڕەوای بۆرژوازی ئەمریکا بۆ دەربازکردنی ئەمریکا و سەرمایەی ئەمریکییە لەو قەیرانە ئابوریەی تێیکەوتووە و دۆخی ژیانی خەڵکی بەرەو خوارەوە پاڵ پێوەناوە و سەرمایەی ئەمریکی لە کێبەرکێی سەرمایەی جیهانیدا لاوازو کەم کاریگەر کردوە. ئەمریکا بەناچاری دەبێت ئەوە قبوڵ بکات کە لەگەڵ روسیا رێك بکەوێ، چونکە لەلایەکەوە دنیای فرەجەمسەری ئاراستەیەکی نەگۆڕاوەیە و ڕوسیا یەکێکە لەو جەمسەرانەی دنیای سەرمایەداری و دەبێ ئەمریکا ئەوە قبوڵ بکات، هەروەها ئەو ملیار دۆلارەی کە لەشەڕەی بەسودی ئۆکرانیادا ئەمریکا خەرجی کرد، تەواوی بکات و دەستی بە ملیارەها دۆلار کانزای گرنگ بگات لە ئۆکرانیا و لە ململانەی ئابوری لەگەڵ چیندا پێگەیەکی باشتر پەیدا بکات و روسیا لە چین دوربخاتەوە….

ئۆکرانیا مەیدانەکی ئاشکراو بێپەردەیە کە ترەمپ و دارودەستەکەی سازشی لەسەر دەکەن لەگەڵ روسیا، زۆر راشکاوانەوە بەبێ گەڕانەوە بۆ حکومەتی ئۆکرانیا و تەنانەت هەڕەشی توند بە سەر زیلینسکی و بە دیکتاتۆر و فاشیل ناوزەدکردنی، وە تەنانەت بەبێ گەڕانەوە بۆ وڵاتەکانی ناو هاوپەیمانی ناتۆ لەگەڵ ڕوسیادا خەریکی رێکەوتنە و بڕیارە لە داهاتوی نزیکدا ترامپ و بۆتین کۆبونەوەی لوتکە ئەنجام بدەن لە سعودیە.

ئەمریکاو ناتۆ کە بەبێ حسابکردن بۆ خەڵکی ئۆکرانیا، لەسەر قوربانی دەیان هەزار هاوڵاتی و سەربازی ئۆکرانی و کاولکردنی هەموو ژێرخانی ئابوری و خزمەتگوزاری ئۆکرانیا، بەناوی وەستانەوە بەرامبەر بە شەڕخوازی و هەڕەشی دڕندانەی بوتین بەسەر خەڵکی ئۆکرانیا، ئۆکرانیایان پەلکێشی جەنگێکی خوێناوی کردو زیلیسنکی سەرۆکی ئۆکرانیاش وەکو بوکەشوشەی ناتۆ دەوری بینی و هەر رۆژەی لە پەرلەمانی وڵاتێکی ئەوروپادا و لە کۆنگرێسی ئەمریکادا لەلایەی سەرەوە دایان دەناو چەپڵەیان بۆ لێدەدا، بەڵام ئێستا لەدەرەوەی یاریەکە جێگایان بۆ داناوە و هیچ حسابێکی بۆ ناکەن!

واتە رێکەوتنی ترەمپ لەگەڵ بۆتین لەچوارچێوەی رێکەوتنەکە کە پەیژەی زۆرتری بەدوادا دێت. رێکەوتنێک هەتا ترەمپ ئەو بڕیارانەی لەسەر ئۆکرانیا داویەتی، ئەگەر سەبارەت بە خاکی ئەمریکا بیدایە، خەڵکی ئەمریکاو حزبەکانی موخالفی بەدژی دەوەستانەوە و لێیان قبوڵ نەدەکرد. ئایا خەڵکی ئەمریکا ئەوەیان قبوڵ دەکرد کە بەشێك لە ناوچەکانی وڵاتەکەی بدرێ بە وڵاتێکی دیکە!؟ وەکو ئەوەی ئەمریکا لە ڕوسیای قبوڵ کرد کە نزیکەی ٢٠٪ ی خاکی ئۆکرانیا لەلایەن روسیاوە داگیرکراوە و دەیەوێ گرێبیداتەوە بەخۆیەوە. ترامپ و ئەمریکا لەم رێکەوتنەدا وەکو رێکەوتنی دوو چەتەو رێگر هەڵسوکەوتی

کردوە، بەوەی رێزامەندی لەسەر ٢٠٪ خاکی ئۆکرانیا بدرێ بە ڕوسیا و ئەمریکاش ٥٠٪ ی هەموو سەرچاوە کانزاییەکانی ئۆکرانیا بەخۆی ببات! چونی ئۆکرانیا بە ناو ناتۆش بە مەحاڵ دەسپێردرێت و مەرجەکەی پۆتین بۆ دەستلەکارکێشانەوەی زیلینسکی و هەڵبژاردنی سەرۆکایەتی ئەندجام دەدرێت. هەموو ئەم رێکەوتنانە لەسەر حسابی سێ ساڵ لەکوشتاری خەڵکی مەدەنی و سەربازی و کاولکاری بەشێکی زۆری وڵاتەکەو ئاوارەیی زۆری خەڵک بۆ ناوچەکانی ترو بۆ دەرەوەی ئۆکرانیا بەڕێوەچوو.
ئەم دۆخە ئابوریە قەیرانگرتووەی دنیای سەرمایەداری ئەمڕۆ و ئەمریکا وەک یەکێک لەزلهێزەکانی دنیا، ترەمپ و هاوشێوەکانی لە ناتانیاهۆ و ئەردوگان و بۆتین و هاوشێوەکانی لە حزبە راسترەوەکانی ئەوروپاو بەتایبەت لە بەریتانیا و ئەڵمانیا دەنێتە پێشەوە. واتە سەرمایەداری، لەکاتێکدا چینی کرێکاری وشیارو رێکخراو و کۆمۆنیزمەکی شۆڕشگێڕ لەمەیدانی جەنگی چینایەتیدا لاوازو کەم کاریگەرە، ئەوجۆرە فاشیزمەی ئەمڕۆی بەرهەم هێناوە.
سەرمایەداری و حکومەتەکانیان و سەرۆکەکانیان لەوێنەی ترەمپەکان ئایندەیەکی تاریکتر لەبەردەم کۆمەڵگای مرۆقایەتیدا دادەنێن! بەرگرتن بەم بەربەریەت و فاشیزمەی سەرمایەداری و ئیمپریالیزم و جەمسەر و بلۆکەکانی، تەنها بە بەهێزبوونی بزوتنەوەی کرێکاری و کۆمۆنیزمی چینی کرێکارە کە دەتوانێ ئایندەیەکی دیکەی بەدەر لەو ئایندە تاریکەی سەرمایەداری، بۆ مرۆقایەتی بەدیاری بهێنێت!

نوری بەشیر

خەڵوەتێک لە نێو گەردیلەکانی ڕووناکیدا.. شیعری کنەر حەسەن

مەمەك، ڕەنگ دەبارێنێتە نێو تاریکی،
دەنگێک، لە شێوەی هاواری ژەنینێکی خەمبار، لە ئامێرێکی موزیکدا دەکەوێ.
ڕووناکی لە نێوخانوویەکی قوڕیندا، بیرم دێنێتەوە، کە چرایەک لەوێدا داگیرسابوو.

کات، هەموو ڕووداوەکان، دێنێ و دەبا،
داهاتوو، چەند نادیارو دیار، لە ئێستادا د□و□ و شێتانە
لێرەدەبێ.
لە دەرگای دەرەوە، زەنگێک هەڵدەستێ، بەڕاکردن بەرەو ئەوێ دەچم ،
تا دەگەمە دەرگا، کات پێش من دەکەوێت، کەس لەوێ نەماوە،
دەرگا ناکەمەوە، دایکم، لەوێدا لەگەڵ تارماییەک دەدوێ.
کات وەک رەشەبا، لێرە وە هەڵدەکات.
هەموومان راپێچ دەکات و من لێرەوە ون دەبم، بۆ گەڕانەوە،
لەسەیری هەڵدێری بەسەرچووندا دانیشتووم و
نائاگاییم خوێنی زامەکانم خەستتر دەکات.
لە نێو دەستەکانی ئاگاییمدا، لە سەماییەکی بێکۆتایی، لە
ئاسۆییەکی سەوزباودا،
دەنگێک شارەجوانەکانی ئاوەدانیم ڕووناک دەکاتەوە.
وێران نابێت ڕابردوو، لە نێودڵدا ماڵێکی بۆ سازدەکەم،
هەموو وێنەکان ، لە ئەلبوومی دیوارەکانی هەڵدەواسم.
گشت ئەمانە لێرەن و، من دەچم دەرگا بکەمەوە، کات وەک رەشەبا پێش
من دەکەوێ..
چەند بێهێزە بەسەرچوون، لە نێو ساڵ و مانگەکاندا،
کاتێک مر□ق ون دەکات وخۆی نازانێ،
ئێمە لە ماڵە پەنهاکانی دڵماندا حەشارمان داون.
برینێک خوێن دەبارێنێ،
زامێک لەسەر دەستی چەپم بەرەو پێدەشتی دڵ دەکشێ.
چارەسەرێکیش نییە، دەستی راستم ، دەخەمە سەر سوورایی خوێن،
وادەزانم، سووری گوڵاڵە ی بەهارەو، بەروویدا بەئارامی پێدەکەنم.
چارەسەری ترم نییە ، خوێنبەربوون، بە پانتایی دەستەکانم،
بەجوانی بوون لە ئێستا دا سارێژدەکەم.

سیحری ئازاری یادگاری و نوشتە و جادووی بەسەرچوونیش بێڕەنگتر
بوون،
کاتێ ئێستا بە ئەسپایی کشا بەرەو هەواری من.
لە پیاسەیەکی ئارامدا لە نێودارستانێکی چ□ر، بەڵێنماندا،
نەگەرێینەوە بۆ دواوە.
کاتێ داهاتوو دەبارێ من دەستی گەردیلەکانی ئێستام دەگرم،
خۆی ونیگەرانییەکانی لە ژێرتینی تیشکی هەتاوی ئێستادا
وەک و هەڵم بەرەو ئاسمان بەرزدەفڕێ،
من عاشقی جوانییەکانی هەڵفرینی ئارامی رەوتی خۆی دەکات .
من لە ئێستادا، بۆ ئەوێ، بۆ پشوێک لە ژێر تیشکی خۆرباراندا،

بۆ سەما یەک ل□ نێو دڵۆپی باراندا،
بۆئەوێ و ون بوون لە خۆمدا، بۆ تەنیایی لە نێو خەندە و دەنگ و
ئا پۆرای مر□قدا.
د□گ□□□م□و□ س□ر□م□زاری پیرۆزی تۆ، بێدەنگی خاکی گۆڕەکەت،
میهر□ با نەو دەمدوێنێ.
بە چاوە داخراوەکانم، هە موو دونیام لە یەک چرکە پیشان دەدەی،
دەگەرێمەوە و دووبارە، جیهانێک بۆ تاریکی لە دڵمدا بنیات دەنێی،
جیهان کارگەو، کەرەستەی خاوە تاریکی، رۆشنایی بەرهەم دەهەنێێت.
لێرەدا من لەگەڵ خۆمدا ئاشت د□ بمەوە.
لێرەوە خۆشەویستی دەستم دەگرێت،
هەتاو دێت و وەک منداڵێک بە هێوری دەچرپێنێ،
هەتاو دەڵێ، ل□ بوونەوەرەکانی خودا جوانی هەیە.
دووبارە، بەهەتاو دەڵێم: “لەروحی ماندووی مر□قدا، تۆد□ بینم
لە لەگیانی بێئومێدیدا، خەم وکینە”
بێزاربووم من، لە دڵرەنجان لە بوونەوەرە دڵشکاو و توڕەکاندا،
جێگای بەزەییە مر□ق ل□ تاریکی.
بەختەوەری لە ئێستادا لە ژێر ڕۆشنایی بەسەرچوون ،
من دەگەیەنێ بەژوانێک لە گەڵ عەشقی داهاتوومدا .

01.2025

کتێب\ داهێنان و پەنجەرەیەک بۆ ڕوانین.. ناڵە حەسەن

بۆ خوێند□ن□وەی ئەم کتێبە کلیکی ئێر□ بکەن..

ناوی کتێب: داهێنان و پەنجەرەیەک بۆ ڕوانین
با بەت: لێکۆڵینەوە
نووسەر: ناڵە حەسەن

NalaHassan_DahenanDownload

مانگرتن و سەرکەوتنی ئینساندۆستی.. عوسمانی حاجی مارف

ڕۆژی ١١ی شوباتی ٢٠٢٥، دوای پانزە ڕۆژ مانگرتن لە خواردن، مامۆستایان و فەرمانبەرانی مانگرتوو، مانگرتنیان هەڵپەسارد. ئەم هەنگاوە لەچوارچێوەی زنجیرەیەک ناڕەزایەتی بەردەوامی جەماوەری ناڕازی کوردستاندا دێت کە دوای هەڵبژاردن و قەیرانی پێکنەهێنانی حکومەت، مامۆستایان و فەرمانبەرانی ڕووبەڕووی قەیرانی دواکەوتنی موچە و پاشەکەوتی موچە و وەستانی پلە بەرزکردنەوە کردەتەوە، کە بۆتە مایەی ناڕەزایەتی هاوڵاتیان و توڕەبونیان. بەرزبونەوەی توڕەیی و ناڕەزایەتی گەیشتووە بەو ئاستەی کەسانێک تەندروستی و ژیانی خۆیان بخەنە مەترسیەوە.
مانگرتن لە خواردنیان هەڵپەسارد، بەڵام هەوڵدان بە بەردەوامی بە ناڕەزایەتی و گەشەدان و فراوانبونەوەی ڕێکخستن و بەهێزکردنی ناڕەزایەتیەکان، لە بیرکردنەوەی جەماوەری ناڕازی و ئازادیخوازاندایە تا ئەو کاتەی داواکاریەکان جێبەجێ دەکرێن، هەروەها هەوڵدان بۆ دەسکەوتی زیاتر و سەرکەوتن بۆ ئاڵوگۆڕی ڕیشەیی لە کۆمەڵگەدا ئومێدێکی گەورەیە.
هەڵپەساردنی مانگرتن و داخستنی خێمەکە، بە کاریگەری بانگەوازو داوای جەماوەری شاری سلێمانی و هەڵەبجەوە ئەنجامدرا، کە بە سەعاتێک دوکان و بازاڕیان داخست، بە مەبەستی پشتیوانی لە خواستەکانی مامۆستایان و فەرمانبەران، هەروەها بە داوای کۆتاییهێنان بە مانگرتن لە خواردن، بەتایبەتی دوای تێکچوونی باری تەندروستی مانگرتوان و دروستبوونی مەترسی لەسەر ژیانیان. مانگرتوان پێشوازیان لە داوای دڵسۆزانەی جەماوەری توڕەو ناڕازی لە دەسەڵات کردو مانگرتنەکەیان هەڵپەسارد.
پانزە ڕۆژی مانگرتنەکەو ڕۆژانی دواتریش، میدیاکان بەشێوەی جۆراوجۆر وێنەو هەواڵی مانگرتووەکان و خێمەکەو کارمەندانی تەندروستی و ئامادەبوانی پشتیوانی لە مانگرتوان ڕۆماڵ دەکرد، وێنایەکی سەربەرزی و ئیرادەو شکۆی جەماوەری ناڕازی بەرامبەر

بەدەسەڵاتی میلیشیای تاڵانچی گەندەڵ و مشەخۆری نابەرپرس نیشاندرا. ئەم ڕوماڵە کە دەنگدانەوەیەکی سەرنجڕاکێشی بە خەڵکی کوردستان و دەرەوەی کوردستان بەخشی، دۆخێکی جیاوازی پێ شانازی خستە سەر شانۆی ناڕەزایەتی جەماوەری و ئامادەیی وەستانەوە بەرامبەر بە دەسەڵاتدارانی زۆنی زەردو و زۆنی سەوز.
لەلایەکی ترەوە ململانێی حزبە دەسەڵاتدارەکان و لایەنەکانی ئۆپۆزسیۆنی ناو پەرلەمان، لە بەرامبەر یەکترو لە بەرامبەر جەماوەری ناڕازیدا، لەسەر ئەوەبوو کە تا چ ڕادەیەك هەر لایەنەکیان دەتوانن بەناوی پشتیوانیکردن یان دژایەتیکردنی مانگرتنەکەوە، کاریگەری لەسەر مانگرتوان و مانگرتنەکە جێبهێڵن و وەک ئەکتەرێکی سەرکەوتو بە بەرژەوەندی خۆیان بەکاری بهێنن! بەڵام ئاستی ئەم ناڕەزایەتیەو ئیرادەی مانگرتوەکان و هێزی پشتیوانی، بەربەستێکی گەورە بون کە ئەکتەرەکانی دەسەڵات و ئۆپۆزسیۆنەکەیان لە پەرلەمان بتوانن یاری بەم حەرەکەتە بکەن.
مەسەلەیەک کە لە ڕۆماڵی میدیاکاندا نەتوانرا بە فراوانی و بە باشی ڕۆماڵ بکرێت، ئەو ململانێیە بوو کە لە نێوان ئەوانەی پشتیوانیان لەو مانگرتنە دەکرد، وەک دوو ئاراستەی جیاواز لە پشتی پەردەی ئەو شانۆیە دەوریان دەبینی:
یەکەمیان ئەو بۆچونەی لایەنە ئیسلامیەکان و ناسیۆنالیستەکان بوو کە بۆچوونێکی کۆنەپەرستانەو دژی ئینسانی بوو وە هانی مانگرتوانی دەدا بەردەوام بن لە مانگرتن لە خواردن! بەنیازی ئەوەی بەڵکو کەسانێک گیانیان لەدەست بدەن و بیانکەنە قوربانی شەڕقاندنی دۆخەکە، بەو ئاراستەیەی کە دۆخەکە بە ئاقارێکی تردا بڕوات و نیازەکانی خۆیانی تیا بهێننەدی، کە لەم بارەیەوە حزبە دەسەلاتدارو ئۆپۆزسیۆنەکانی ناو پەرلەمانەکەیان هاوبەش بوون. ئەمانە نابەرپرسانەو بێباک مامەڵەی مانگرتوانیان دەکرد، کە هەر لایەنەکیان بە مەبەستێکی سیاسی تایبەت بەدەوری ئەم ئاراستەیەدا دەسوڕانەوە.
دووەمیان ئەو بۆچون و ئاراستەیە بوو کە تەندروستی و پاراستنی ژیانی مانگرتوان بنەمای پشتیوانی و دەخالەتیان بوو، کە لەڕۆژی یەکەمەوە تەواوی هەوڵەکانیان هەنگاونان بوو بەگۆڕینی دەستبەجێی ئاراستەی مانگرتن لە خواردن، بە شێوازێکی شارستانی و گونجاوترو کارسازتر، کە لەڕاستای هەوڵەکانیاندا دەورێکی پێشڕەوانەو ئەرێنیان بینی لە رێکخستنی ناڕەزایەتی جەماوەری، بەداخستنی دوکانەکان و کۆکردنەوەی جەماوەرێکی چەند هەزاری بەدەوری خەیمەکاندا، کە داوا لە مانگرتوان بکەن، مانگرتن لەخواردن ڕاگرن.
ئەم کارەیان ئەنجامداو سەرکەوتنێکی مەزنیان بە مانگرتوان لە

خواردن تەمارکرد، ئەم ئاراستەیە □□□ □□□ و ململانێی ئازادیخوازان و ئینساندۆستان و ڕێکخراوە مەدەنییەکان و ڕێکخراوەکانی ژنان و کۆمەنستەکان بوو.
مەیدانی ناڕەزایەتی و مانگرتن و کۆبونەوەی جەماوەری لە تەواوی ئەو پانزە ڕۆژەدا، بەهەر پێشڕەوی و کەموکوریەکەوە، جگە لە بەرزڕاگرتنی ئیرادە و پێداگری بۆ داخوازیەکانی مامۆستایان و فەرمانبەران، ململانێی ئەو دوو ئاراستەیەو سەرکەوتنی ئازادیخوازی و ئینساندۆستی و رادیکاڵیزم و بەشداری ئاستێکی بەرچاو لە ڕابەرانی ژنانی ئازادیخواز، سیمایەکی گەشی ئاسۆی ناڕەزایەتی ئایندەمان پێدەناسێنێت، کە لە هەنگاونانی بەردەوامی ناڕەزایەتیەکاندا ئەتوانین وەک ئەزمونێک هەوڵی زیاتر بدەین کە بەر بە هەر دەخاڵەتێکی نائیسانی و کۆنەپەرستی بگرین، کە دەیانەوێت یاری بەچارەنوسی ناڕەزایەتیەکان و ژیانی خەڵک بکەن و بە بەرژەوەندیەکانی خۆیان بەکاری بهێنن.

دیدارێک لەگەڵ هونەرمەند چالاك سەدیق.. ئامادەکردنی: کامەران حاجی ئەلیاس

هونەرمەند چالاك سەدیق: لەهەموو سەردەمێك بەڕۆژگاری ئەمەیشەوە بەرهەم وکاری هونەری جوان کراوە
هونەرمەند چالاك سەدیق: ئەنجامدانی فیستیڤاڵ کارێکی باشە بەمەرجێ هونەرمەندانی بەئەزموون ئامانجە هونەریەکەی داڕێژن
هونەرمەند چالاك حەسن ناسراوە بە (چالاك سەدیق)،یەکێکە لە هونەرمەندە دیارەکانی کوردستان ئاوازی بۆ چەندین هونەرمەندی کوردستان داناوە،لەگەڵ چەندین تیپی موزیکی کوردی کاری کردوە، دەرچووی پەیمانگەی هونەرجوانەکانی موسڵ و زانکۆی بەغدا بەشی زانستی موزیك.زۆر سەرسامی ژەنینی هونەرمەندان مشتەبای میرزادە و ئەنوەرقەرداخی بووە هەرئەوەش وای کردوە خولیاوحەزی بچێتە سەر ئامێری کەمانجە شارەزایەکی باشی لە مقاماتی کوردیدا هەیە ..لە رووی کارگێریشەوە شارەزایەکی باشی هەیە بەو هۆیەوە ماوەی چەند

ساڵێکە بەڕێوەبەری پەیمانگەی هونەرە جوانەکانی کەرکووکە بۆیە بەباشمان زانی لە نزیکەوە بە چەند پرسیارێك بەسەری بکەینەوە.
هەڤپیڤین- کامەران حاجی ئەلیاس

- سەرەتا بابزانیین چیرۆکی ئاشنابوونت بە هونەری موزیك چۆن دەستی پێك کرد؟
- هەڵبەتە ئەم حەزو خولیایە دەگەڕێتەوە بۆ سەردەمی منداڵی، کاتێ گوێبیستی هونەرمەندانی گەورەی کورد لە مامۆستایان (عەلی مەردان و حەسەن زیرەك و مەزهەری خالقی ..) وهونەرمەندانی تر لەڕادیۆکانی کرماشان و بەغدا دەبووم،وە کاریگەری تیپەٍکانی موزیکی (سلێمانی و هەولێر و تیپی تەلەفزیۆنی کەرکوك و باواجی) کە بەرهەماکانیان پەخش دەکرا پارچە موزیکەکانی هەرەی مامۆستا ئەنوەر قەرەداغی و کچە شێخەکەی تیپی باواجی لەگەڵ گەلێکی تر بە منداڵی دەناسیەوە و ئەمانە ئەو حەزە دەروێشیەیان لام درووست کرد بڕیارمدا فێری موزیك ببم و بەردەوام بم.. سەرەتای فێربوونیشم لەساڵی 1981 لەلای مامۆستا (جەلال سەدەچی) بوو کە بە شێوەی (گوێگرتن) سەماعی بوو پاشان لەساڵی 1982 لەلای مامۆستا (قادرمەردان) بەشێوەی زانستی سەرەتاکانی فێربوونی کەمانم خوێندووە بەوەهۆیەشەوە ساڵێك دوایی ئەو خوولە لەپەیمانگەی هونەرەجوانەکانی شاری موسل وەرگریام لەساڵانی پەیمانگاش لەلای هونەرمەندی کەمانچەژەنی بەتوانا (ئەحمەد جەوادی) بەماوەی 4 ساڵ وانەکانی ڤایەلین (کەمان) و سۆلفێج و هارمۆنی و تیۆری موزیك و لای چەند مامۆستایەکی دیش وانەکانی ترم خوێند بۆیە، پەیمانگەی هونەرجوانەکان ڕۆڵێکی گرنگی بینی بۆ پێگەیاندنی ئێمە لەگەڵ هەوڵ و کۆشیشی خۆشمان توانیمان ببین بەو ژنیارو هونەرمەندەی ئێستا.
- ئاشکرایە ژەنینی ئامێری کەمانجە ئاسان نییە بۆچی لە نێو ئەو هەموو ئامێرە موزیکیانە تۆ کەمانجەت هەڵبژارد؟
- دیارە کاریگەری مامۆستایانی بەڕێز (ئەنوەر قەرەداغی و مشتەبای مریزادە) هەرچەندە ئەو کات نەمان دەزانی مشتەبای میرزادە ئەوژەنیارەی هونەرمەندان(حەسەن زیرەك و مەزهەری خالقی) یە کاریگەری هەبوو لەوەی ئامێری کەمانجە هەڵبژێرم بەڵام هونەرمەند مامۆستا ئەنوەر قەرداغی لە تەلەفزیۆن

دەمانبینی بۆیە ئەویش کاریگەری لەلام دروست کردم لەگەڵ
چەندین هونەرمەندی تر وەکو (رزگار خۆشناو) لەگەڵ گەلێ
ژەنیاری تری تیپەکانی کوردستان .
هەر ئەوەش وای لێکردم بۆ یەکەمینجار لەهاوینی ساڵی 1979
ئامێرێکی کەمانچەم لە ئۆرزدیباکی شاری کەرکوك بە 10 دیناری
ئەو سەردەمەم کڕی بەڵام لە دوای یەك ساڵ بەدواوە چوومەمە
لای مامۆستای تایبەت (جەلال سۆدەچی) کەلەنەتەوەی تورکمانی
شاری کەرکوك بوو کەمانی باشرتی ب□ پەیداکردم.
*گۆرانی و موزیکی کوردی خاوەنی چەندین فۆڕمی جیاوازە، تا
چەند ئەم فۆڕمانە هاوکارن لە پ□شف□چوونی موزیکی کوردی؟

▪ ئەو فۆرمانە کاریگەری تەواوی لەسەر ئاوازو گۆرانی کوردی،
هەیە چونکە هەر ناوچەیەکی کوردستان خاوەنی چەند فۆرمێکی
تایبەتن بۆنموونە لاوکەکانی باکورو ناوچەی بادینان هەوێینی
ستران وئاوازی ئەو د□ق□رانەن بەڵام لەگەرمیان (ئائ ئای و
ئەڵاوەیسی و قەتارو خاوکەر)بوونەتە بۆن وبەرامی بەستەو
گۆرانێکان و هەموو ناوچەکانی تریش بەهەمان شێوە، ئەوەشی
دەمێنێتە سەرئاوازدانەرەکان دەبێت ئەوئاوازو فۆرمە
ڕەسەنانە بکەنە هەوێینی کارەکانیان، نەك ئاواز و فۆرمی
بیانی بە جۆرێك کاریگەری نەرێنی زۆری هەبێت لەسەر گوێچکەو
رۆحمانا .
*ساڵانە لە پەیمانگەی هونەرجوانەکانی کەرکووك،کادری هونەری
خوێندن تەواو دەکەن بەڵام لە گۆڕەپانی هونەری دیار نیین
وەکو مامۆستایەك هۆکارەکەی بۆ چی دەگەڕێتەوە؟

▪ دیارە من بۆخۆم دەستەی دامەزرێنەرو بەڕێوەبەری پەیمانگەی
هونەرجوانەکانی کەرکووکم کە لەساڵی 2005 وە
دامەزراوە،لەتێکڕای بەشەکان هونەرمەندی دیاری لێ درووست
بووەو ئێستا ڕۆڵی باشیان هەیە لەناو گۆڕەپانی هونەری
کوردیدا نموونەی (هەوار فارس – نەژادنەجم – سوزان ئەمحەد
-چنار عیز□دین – ب□رزان یونس – ه□زان ش□رزاد) ل□ ب□شی شان□
(عوم□ر موفق – ع□لی حم□م□د – ئ□مح□د ن□جیب -کاروان حم□م□د
) کۆمەڵێ کادری تریش کە بەشێکیان کیان مامۆستای کۆلێژی
ه□ونەرن لەزانکۆکانی کوردستانن وە لە ئێستا دا (15)
کەسیشیان هەر ل□ پەیمانگای هونەرەجوانەکانی کەرکوك مامۆستان
لەهەرسێ بەشەکە . هەروەها بەشێکی زۆریشیان ئامادەییان
لەکارە هونەرییەکاندا هەیە لەکەرکوك و شارەکانی دیکەی

کوردستان و لە فیستیڤاڵەکانی ناوەو دەرەوەش هەندێکیان خەڵاتیان بەدەست هێناوە. لە ساڵانی ڕابردوشا دەرچووەکانی بەشی موزیك ئەوانەی ژەنیاری باشن لەگەڵ بەندەدا لە تیپی مۆسیقای کەرکوك لەگەڵ بەشداریان هەبووە لە کلۆپ و فیستیڤاڵ و کارە هونەرەکان.

*لە زۆربەی شارەکانی کوردستان تیپی موزیکی ئۆرکێسترا هەیە ئایا لە کەرکووك بیرتان لەوە نەکردەتەوە ئۆرکسترای کەرکووك دابمەزرێنن؟

▪ هەوڵەکان هەبووە، بەڵام بەداخەوە بەهەی نەبوونی پاڵپشیت باش ئەو کارە نەمانتوانیوە ئەنجامی بدەین لەگەڵ ئەوەشدا بەشێك لە ژەنیارەکان بەخۆمشەوە ئەندامی ئۆرکێسترای جیاوازەکانی کوردستاننی هەندێکیان کەرکوکیان بەجێهێشتووە، بەڵام ئەگەر پشتگریی هەبێت ئەتوانننی تیپی مۆسیقای کەرکوك پێڕەپێ بدەین کە زیاتر لە 25 ساڵە ئامادەمیان هەیەو خاوەنی چەندین بەرهەمی جوانین.

*زۆرێك لە گۆرانییەکانی کوردی لە ئێستا بەماوەییەکی دیار کراوە لە یادی وەرگر دەمێنێتەوە دوای لەبیر دەچێتەوە هەکارەکەی میلۆدییە یان تێکستە یان دەنگی گۆرانیبێژەکەیە؟

▪ لەگەڵ ئەوەی لە هەمەموو سەردەمێك بە ڕۆژگاری ئەمڕۆمشانەوە بەرهەم وکاری هونەری جوان کراوە لەگەڵ ئەوەش دا، بەرهەمی بێ پەیام و بێ ئاستیش هەر هەبووە بەڵام ڕەنگە ئەمڕۆ زیاتر چونکە ئاسانکاری و هۆکاری تۆمارکردن و گەیاندن ئاسانترو زۆرترە بەداخەوە گوێگرو بینەرو گۆرانی بێ بەهاو بێ ماناش زۆرە کاتێ هونەرمەندێك بەرهەمێکی چاك و بەئاست بەهەموو پێوەرەکان بڵاو دەکاتەوە دەبیین، بەداخەوە پێشوازییەکی ئەوتۆی لێ ناکرێت وەك ئەوەی پێشوازی لەگۆرانییەکی بێ ئاست لەڕووی تۆمارو هێنراوەو ئاوازو دەنگ و تێنانێت ووشەی بێ ماناو دەنگی ناخۆش ئەکرێ، دیارە هەموو پێکهاتەی درووست بوونی گۆرانی لە (میلۆدی ،دەنگ، تێکست) دەگرێتەوە.

*وەکو ژنیارێك ئەوکلیپانەی لە ئێستادا بەرهەم دەهێنرێت، تاچەند خزمەت بە گۆرانی وگۆرانیبێژەکە کردوە؟

▪ دیارە ئەمەش کارێکی دوولانەیە زۆر کلیپ هەیە سەرنجی هەمووان ڕادەکێشە کە هەموو پێکهاتە هونەرییەکانی وەرگرتن و لایەنی بینین، هەروەها گۆرانێکە مەرجەکانی هونەری لە ئاسیت بەرزدایە کاریگەری باشی هەیە، بەڵام پێچەوانەکەشی هەیە

وەکو دەبینینی جیاواز لەنەریتی کوردەواری و هیچ خزمەت بەهونەرو میدیای ،کوردی ناکات کە بەداخەوە زۆربەی کەناڵەکان پەخشی ئەو جۆرە کارانە دەکەن، لەکاتێکدا ئاوازو گۆرانییەکانی هونەرمەندانی دێرین و ئێستەن خاوەنی هیچ جۆرە کلیپێك نین کەچی بەگوێ گرتنیان ،هەریەکەو بەجۆرێك وێنای جوانین بەدەکەن هەر بۆیە هەمیشە بە زیندووی دەمێنەوە.

*ساڵانە چەندین فیستیڤاڵی موزیکی لە شارەکانی کوردستان ئەنجام دەدرێن تاچەند سازکردنی فیستیڤاڵ هاوکارن بۆ زیندوو کردنەوەی ڕەسەنایەتی موزیکی کوردی؟

- هەڵبەتە ئەنجامدانی فیستیڤاڵ کارێکی باشە بەمەرجێ هونەرمەندانی بۆ ئەزموون ئامانجی هونەرەکەی داڕێژن وە ئامانجی دیاری کراوی جۆر و شێوازی هونەرییەکەی لەموزیکدا هەبێت بە فۆرم و ئاوازو مەقامە کوردەکان،دەتگبێژی باشی تێدا دەرکەوێت و ئەو ڕەسەنایەتییە بمێنێتەوە و پەرەی پێبدرێت یان بە تیپ و گروپێ جیاوازەکان بێت لە ئۆرکێسترا – تیپە دێرینەکانی وەکو تیپی سلێمانی و دهۆك و هەولێرو کەرکوك و ئەوانی تر یان هەرفۆرمێکی تر لەگروپەکان بەمەرجێ هونەرمەندانی بۆ ئەزموون ببن بۆدادوەر بۆ هەمووولایەنەکانی موزك لەدەنگ و ئاوازو موزیکی باش و هەنراوەو گەلێ چەمکی تر تاکوو ئەو فیستیڤاڵانە کاریگەری ئەرێنی بەجێبهێڵێت و هونەری موزیك بەرەو پێشەوە ببات و ئاو وگۆڕی هونەری وفیکری لەسەر یەکتری درووست بکەین .

هونەرمەند چالاك سدیق لە چەند دێرك دا:

-دەرچووی پەیمانگای هونەرەجوانەکانی موسڵە لە ساڵی 1987 / 1988 ، دەرچووی کۆلێجی هونەر لە زانکۆی بەغدا بەشی زانستی موزیك بە پلەی یەکەم زۆرباشە لە ساڵی 2013 / 2014 تەواو کردوە.

- لەماوەی خوێندنی لە پەیمانگا بەشداری لە هەمووو فیستیڤاڵە وچالاکیە موزیکەکانی کردوە.
- بەڕێوەبەری پەیمانگای هونەرە جوانەکانی شاری کەرکوکە .
  - ئەندامی دەستەی دامەزراندنی تیپی مۆزیکی گەرمیان بووە.
  - سەرەتای ساڵی(1992 لە شاری سلێمانی لەگەڵ هونەرمەندان (حەمە ڕەئووف کەرکوکی و لالە ئەنجدەرو دلێر حسین) و چەند هونەرمەندێکی تر تیپی مۆزیکی

کەرکوکیان دامەزراندوە.
لە سا□□ی (2011) وە ئەندامی ئەنجومەنی با□□ای سەندیکای هونەرمەندانی کوردستان بووە ،سەرۆکی لقی کەرکوکی هەمان سەندیکای بووە

-سەرۆکی تیپی مۆزیکی کەرکوکە ساڵانە چەندین بەرھەم پێشکەش کردوە بەتایبەتی لەساڵی 1998 تا ئێستا.

- ئەندامی ئۆرکیسترای شاری سلێمانی بووە لەساڵی 2002 تا ئێست بەبەردەوامی ساڵانە بەشداری چەندین کاری ئۆرکێسترایی سیمفۆنیم کردووە لبە ڕابەرایەتی هونەرمەندان (ئەنوەر قەرەداخی و نەجات ئەمین و عبداللە جمال سەگرمە و مستەفا عباس و کۆمەڵێ مایسترۆی بیانی).)
. – لەگەڵ زۆرینەی تیپە مۆزیکێکانی شاری سلێمانی کاری کردووە
- بەشداری چەندین کاری تۆمارکردنی بەرھەمی هونەرمەندانی کوردم کردووە
- ماوەی پێنج ساڵ بەبەردەوام لە کەناڵی کوردسات بەتایبەتی لەبەرنامەکانی (سۆزو ئاواز و میلۆدی)کاری کردوە هەروەها دامەزرێنەرو سەرپەرشتکاری گروپی بەرنامەئاوێنە بووە لەو کەناڵە.)
- چەندین خوول و ۆرك شۆپم لەناوەو دەرەوەی وولاندا لەسەر هونەر بینیوە لەوانە لە زانکۆی (مۆزارتیۆم) ل□ و□□اتی نەمسا لەگەڵ رێکخراوی (yes acadimi ئەمریکی پێنج ساڵ لەگەڵ کردوون 2007تا 2012 .
- کاری مۆزیك و ئاوازم بۆ کۆمەڵێ هونەرمەند کردووە لەوانە (حەمە ڕەئووف – عباس محمد، ئاکۆ عبدالسلام، نامۆ عمر، عباس صلاح داودە، چنار کەرکوکی …. هتد کردووە.
. – کۆمەڵێ ئاوازو بەرھەمی بۆ منداڵان لەکەناڵە ئاسمانێکان بڵاو کردۆتەوە
-چ□ند ب□رھ□م□کی م□زیکی ئۆرکێسترایی داناوە لە س□ر شان□ نمایش کراو□
مۆزیکی م بۆ درامای کەرکوك 4 داناوە کەلە دەرھێنانی هونەرمەند ناسر حەسن بوو
- بەشدار بووە ڤیستڤاڵەکانی موزیکی کوردی 2003 لەشاری سنە و 2004 لەسەردەشت 2005 لە دیاربەکر کۆنسێرتێکی ئۆرکێسترا لە 2014 لە شاری سۆفیای وڵاتی بولگاریا.